Márton László

Poros és meghaladott

VISSZHANG - LXVI. évfolyam, 26. szám, 2022. július 1.

Závada Péter nekem támad egy internetes fórumon, mégpedig egy *ÉS*-beli cikkem miatt (*Tényleg, mire való a színház?*, *ÉS,* 2022/24.), amelyben különféle megállapításokat teszek Visky András színházi gondolkodásmódjáról. Ezekkel Závada Péter érdemben nem foglalkozik, beéri annyival, hogy „valamiféle ködös és idejétmúlt katarzis- és megtisztulás” [így! M. L.] narratívának minősíti őket. Az már inkább felkelti érdeklődését, amikor mellékesen kijelentem, hogy az én színpadi munkáimat nemigen integrálta a kortárs magyar színház. Így szól: „[M. L.] nem tudom, miért csodálkozik, hogy sehol sem játsszák a drámáit, ha ilyen poros és meghaladott elképzelései vannak a színházról”.

Szerintem egy szerző színházi elképzelései leginkább a drámáiból derülnek ki, nem pedig a publicisztikájából. Még az is lehet, hogy tévedtem, amikor tettem néhány sarkított állítást a kortárs magyar színházi életről. Annyi biztos, hogy senkit sem akartam megbántani, legkevésbé Závada Pétert. Azt viszont nem hagyhatom szó nélkül, hogy finoman és gyöngéden célozgat az életkoromra. Ne szépítgessük: elmúltam 63 éves. Könnyű belátni: aki nem hal meg fiatalon, az megöregszik. Kívánom Závada Péternek, hogy ne haljon meg fiatalon, hanem öregedjen meg. Éljen friss jó egészségben az emberi kor végső határáig. Alkosson aggastyánkorában is világirodalmi rangú remekműveket, természetesen a fiatalabb nemzedékek megbecsülésétől övezve.

No de itt vannak az én drámáim, amelyeket egyrészt sehol sem játszanak, másrészt poros és meghaladott elképzelések nyomán jöttek létre. Fel kell tennem a kérdést: honnan tudja Závada Péter, milyenek az én drámaírói elképzeléseim? Színpadon nem találkozhatott velük. Csak-is arra gondolhatok, hogy olvasta a drámáimat, és elgondolkodott rajtuk. Nyomtatásban ugyanis egyelőre még a nyilvánosság elé kerülhetnek. Ezt pedig tudomásom szerint Závada Péter sem kifogásolta.

Nézőként mennyivel szerencsésebb helyzetben vagyok nála! Minden évadban megtekinthetem legalább egy színpadi munkáját, és örülhetek a sikerének. Mindannyiszor megállapíthatom: kiváló szövegből készült remek előadás. És még korszerű is.

(A szerző 1959-ben született, regény- és drámaíró, műfordító.)